

Handläggare
Annika Ekengren
Telefon: 08-508 01 230

Till
Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd
2017-06-20

Motion om att utveckla och kvalitetssäkra hemtjänsten

Remiss från kommunstyrelsen av motion av Dennis Wedin (M)

Förvaltningens förslag till beslut

Remissen besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande.

Gunilla Davidsson
tf. stadsdelsdirektör

Sammanfattning

I en motion till kommunstyrelsen föreslår Dennis Wedin (M) åtgärder för att utveckla och kvalitetssäkra hemtjänsten. Han föreslår att staden utreder möjlighet till profilhemtjänst mot målgrupper med särskilda behov. Han vill även tillsätta en utredning om hur en kontinuitetsbonus kan införas för att premiera utförare med hög kontinuitet inom hemtjänsten, samt möjligheten att separera städning från hemtjänstens insatser. För att förbättra maten inom äldreomsorgen föreslås utbildning om måltidskvalitet för hemtjänstpersonal tillhandahållas via Äldrecentrum.

Förvaltningen ställer sig positiv till att möjlighet till profilhemtjänst utreds. Många äldre bor kvar i sitt hem länge och många av dessa har stora behov av hemtjänst med specialkunskaper. Förvaltningen delar inte uppfattningen om att separera städning från hemtjänst då det påverkar kontinuiteten negativt och kan vara det första steget för hemtjänstpersonalen att få komma in till en person som motsätter sig behövlig hjälp. Förvaltningen delar uppfattningen om att det är viktigt med kontinuitet i hemtjänsten. Att få träffa samma personal ger förutsättningar för en god omsorg och den enskildes upplevelse av trygghet. Förvaltningen instämmer också i att det är viktigt att utbildningar inom måltidskvalitet för äldreomsorgen anordnas.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har remitterat en motion från Dennis Wedin (M) om att utveckla och kvalitetssäkra hemtjänsten.

Ärendet är skickat på remiss till stadsdelsnämnderna Rinkeby-Kista, Skärholmen och Älvsjö samt till Äldrenämnden, SLK, Stiftelsen Stockholms läns Äldrecentrum och KPR. Svar på remissen ska ha inkommit till kommunstyrelsen senast 2 september 2017. Motionen bifogas.

Ärendet

I en motion till kommunstyrelsen föreslår Dennis Wedin (M) åtgärder för att utveckla och kvalitetssäkra hemtjänsten. Då allt fler äldre bor kvar i sitt ordinära boende ställs krav på en professionell och välfungerande hemtjänst. Hemtjänsten behöver anpassas och bli mer flexibel för att möta behovet av ökande och varierande insatser. Motionären yrkar därför att kommunfullmäktige beslutar ge äldrenämnden uppdrag att utreda möjlighet till profilhemtjänst mot målgrupper med särskilda behov. Hemtjänstinsatserna ska kunna kompletteras med tilläggstjänster utöver de beviljade hemtjänsttimerna.

För att fastställa en så hög kvalitet som möjligt bör äldrenämnden också tillsätta en utredning om hur en kontinuitetsbonus kan införas för att premiera utförare med hög kontinuitet inom hemtjänsten.

Motionären föreslår ytterligare att hemtjänsten tydligt ska delas upp i två delar, omsorg och hemservice och att möjligheten att separera städning från hemtjänstens insatser ska utredas. Detta för att hemtjänstpersonalen ska kunna fokusera på vård och omsorg och minska deras arbetsbelastning.

Utbildning om måltidskvalitet för hemtjänstpersonal ska tillhandahållas via Äldrecentrum för att förbättra maten inom äldreomsorgen. På så sätt tas ansvar för att de äldre får god och näringsriktig mat även en lustfylld måltidsupplevelse.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom verksamhetsområdet för äldreomsorg. Det lokala pensionärsrådet har haft möjlighet att lämna synpunkter på ärendet. Rådet anser att utveckling och kvalitetssäkring av hemtjänsten är av största vikt men ställer sig tveksamma till förslagen i motionen.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen instämmer i att hemtjänsten behöver utvecklas och anpassas för att möta det varierande behovet av insatser. Många äldre bor kvar i sitt hem länge och flera har stora behov av hemtjänst med specialkunskaper. Stockholms stad har ett stort antal utförare inom hemtjänst. Flera har redan idag speciella team i sin verksamhet inriktade på framförallt demens. Denna utveckling är positiv då spetskompetens inom bl.a. områden som demens och psykiatri behövs. Förvaltningen ställer sig därför positiv till att utreda möjlighet att inrätta speciella profilhemtjänstenheter.

De allra flesta äldre i behov av personlig omsorg behöver även kompletterande hjälp med serviceinsatser. Att dela upp hemtjänstinsatser i olika delar där viss personal fokuserar på vård och vissa på hemservice bedömer förvaltningen skulle påverka kontinuiteten negativt för dessa äldre. I och med att ramtid inom hemtjänsten nu införs i Stockholm kommer beviljade insatser grupperas i huvudområden som serviceinsatser, måltider, personlig omvårdnad. Detaljplaneringen gör utföraren tillsammans med den äldre. Den äldre får på så sätt större möjligheter att bestämma över dagsaktuella insatser inom ramen för biståndsbeslutet.

Förvaltningen delar inte uppfattningen att separera städning från hemtjänst, dels för att det ger minskad kontinuitet dels för att städhjälp kan vara det första steget att få komma in till en person som motsätter sig behövlig hjälp. Städning kan också ha betydelse för att bryta en isolering och hemtjänstpersonalen har andra förutsättningar än en städfirma att upptäcka dolda behov och skapa tillit hos den enskilde.

Förvaltningen delar uppfattningen att det är viktigt med utbildningar inom måltidskvalitet för äldreomsorgen. Socialstyrelsens årliga brukarundersökning ”Vad tycker de äldre om äldreomsorgen” som bl.a. mäter de äldres nöjdhet med upplevelse av måltidssituationen har de sista åren visat på en negativ utveckling. De flesta förvaltningar har i nuläget tillgång till dietist som både arbetar med individärenden och utbildar och handleder omvårdnadspersonal. Äldrecentrum arrangerar också i samarbete med äldreförvaltningen utbildningar för att ge äldreomsorgspersonal ökad kunskap om bra mat för äldre och om hur man enkelt kan laga aptitliga och näringsriktiga måltider. När det gäller hemtjänst är det dock viktigt att komma ihåg att till skillnad från de äldre på vård- och omsorgsboende väljer den enskilde själv vad han/hon önskar äta. Men hemtjänstpersonalen kan motivera den äldre att välja bra mat.

Förvaltningen delar också synpunkten om att det är viktigt med kontinuitet i hemtjänsten. Att få träffa samma personal ger förutsättningar för en god omsorg och den enskildes upplevelse av trygghet. Personalkontinuitet ska prioriteras av alla hemtjänstutförare. Krav på kontinuitet finns både i socialtjänstlagen liksom i stadens avtal med privata aktörer samt i stadens överenskommelse med kommunala hemtjänstutförare. Det kan finnas svårigheter att mäta kontinuiteten på ett rättvist sätt. Äldre med stora omvårdnadsbehov över dygnet har av naturliga skäl kontakt med fler personal än den som har ett mindre hjälpbehov med färre insatser.

I stadens budget finns en kontinuitetsindikator för hemtjänsten. Års-målet är 10 personal per brukare för personer under en 14-dagarsperiod som har två eller flera besök av hemtjänst dagligen. Genom resultaten för indikatorn kan staden få en bild av hur kontinuiteten ser ut inom hemtjänsten.

Förvaltningen ställer sig tveksam till införandet av en kontinuitetsbonus. Om staden ska utreda införandet av en sådan måste också de ekonomiska aspekterna belysas.

Bilaga

Motion av Dennis Wedin (M) om att utveckla och kvalitetssäkra hemtjänsten.